

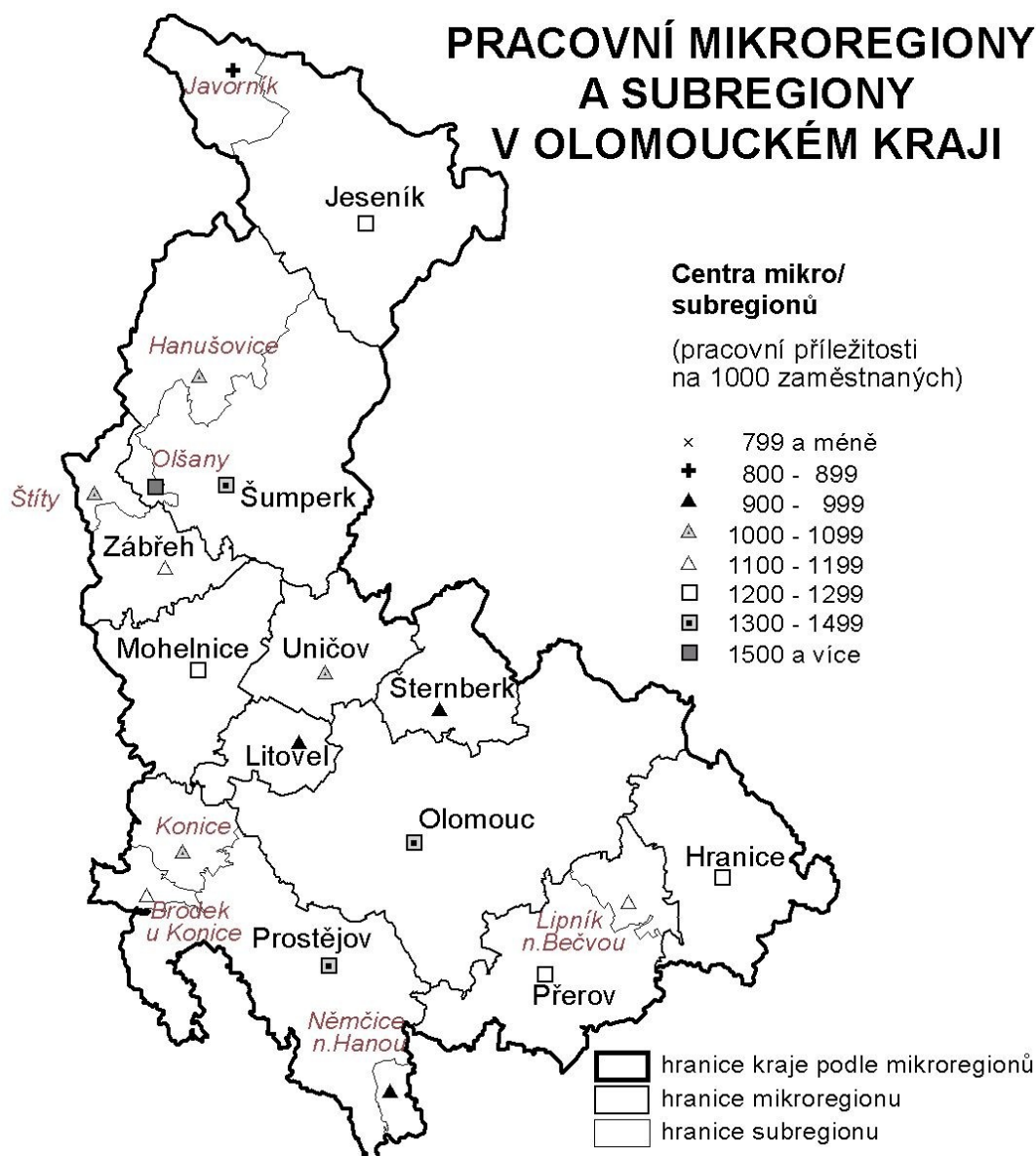
3. Hodnocení regionálních rozdílů podle funkčních regionů

Kromě tradičního hodnocení regionálních rozdílů území větších než obec v administrativních hranicích okresů či správních obvodů ORP je možné k dané problematice přistoupit i pomocí jiného vymezení. Několik funkčních regionů bylo na území Olomouckého kraje vytvořeno na základě dojížděky za prací, potenciálu cestovního ruchu, popřípadě kvality půdního fondu. Jejich vymezení a souvislostem s některými podstatnými charakteristikami se věnují následující subkapitoly především formou kartogramů a tabulek.

3.1 Pracovní mikroregiony

Pracovní regiony byly v celé republice vymezeny na základě dat o dojížděce za prací, získaných zpracováním výsledků sčítání lidu 2001. Metodice tvorby pracovních regionů byla věnována kapitola 2.8 analýzy Dojížděka za prací a do škol (na základě výsledků SLDB 2001), kterou vydal ČSÚ Olomouc v roce 2004. Od sčítání lidu v roce 2001 mohlo dojít k určitým posunům v dojížděce za prací, způsobených změnou počtu pracovních míst v určitých oblastech. Tyto však bude možno zmapovat až při dalším sčítání lidu v roce 2011.

Pracovní mikroregion tvořil územně souvislý celek charakterizovaný relativně vysokou mírou vnitřní uzavřenosti dojížděky za prací. Subregion byl nižší celek, u něhož rozhodující část pracovní dojížděky nebyla uzavřena v rámci jeho hranic. Na kartogramu jsou znázorněny pracovní mikroregiony i subregiony na území Olomouckého pracovního regionu.

V Olomouckém kraji bylo vymezeno celkem 11 pracovních mikroregionů. Na jihu kraje se výrazně projevil přesah území kolem města Kojetín do sousedního kraje, do pracovního mikroregionu Kroměříž.

Další výraznější územní rozdíly mezi hranicemi správních obvodů a pracovními regiony byly zaznamenány u pracovního mikroregionu Olomouc, k němuž spádově příslušely i obce z okolních správních obvodů Litovel, Prostějov, Šternberk a Přerov. Ve správních obvodech Konice a Lipník nad Bečvou převládala orientace dojížděky za prací do pracovního mikroregionu Prostějov, respektive Přerov. V porovnání s územím správních obvodů a pracovních mikroregionů posílil i mikroregion Mohelnice, do něhož dojížděli za prací i obyvatelé ze správních obvodů Litovel a Zábřeh.

Tab. 3.1.1 Srovnání základních charakteristik správních obvodů obcí s rozšířenou působností a pracovních mikroregionů

Správní obvody obcí s rozšířenou působností vymezené k 1. 1. 2003	Rozloha (km ²)	Počet obcí	Počet obyvatel	Pracovní mikroregiony podle dojížděky za prací v roce 2001	Rozloha (km ²)	Počet obcí	Počet obyvatel
Území celkem	5 140	394	639 369	Území celkem	5 128	387	630 105
JESENÍK	719	24	42 413	JESENÍK	694	23	42 259
OLOMOUC	802	45	158 717	OLOMOUC	1 034	65	171 533
Litovel	248	20	23 341	Litovel	122	9	15 585
Šternberk	197	18	19 671	Šternberk	199	15	18 671
Uničov	207	10	23 096	Uničov	207	10	23 096
PROSTĚJOV	592	75	98 170	PROSTĚJOV	737	94	107 489
Konice	178	21	11 720				
PŘEROV	401	59	85 534	PŘEROV	407	58	87 838
Lipník nad Bečvou	140	14	15 442				
Hranice	343	31	34 910	Hranice	334	33	35 592
ŠUMPERK	857	35	73 601	ŠUMPERK	867	36	73 792
Mohelnice	188	14	18 825	Mohelnice	306	23	25 865
Zábřeh	267	28	33 929	Zábřeh	221	21	28 840

Všechna data se vztahují k datu sčítání lidu, domů a bytů 2001.

Velkými písmeny jsou uvedena centra, která do konce roku 2002 plnila funkci okresních měst, obyčejným písmem jsou znázorněna centra, která jsou od roku 2003 obcemi III. stupně (ORP).

Z hlediska dojížděky za prací se jednotlivé pracovní regiony odlišují. Nejvíce pracovních míst nabízel největší z nich, mikroregion Olomouc, do něhož dojíždělo za prací o 6 tisíc osob více než vyjíždělo. Stejně jako v mikroregionu Olomouc, tak i v mikroregionu Přerov byl zjištěn vyšší počet pracovních příležitostí v porovnání s počtem bydlících zaměstnaných osob. I zde bylo kladné saldo dojížděky za prací (o téměř 400 osob). Ostatní pracovní mikroregiony v Olomouckém kraji vykazovaly převahu zaměstnaných obyvatel, kteří v mikroregionu bydlely nad počtem pracovních míst, které zde byly k dispozici.

Významné bylo především postavení krajského města, v němž bylo soustředěno 76,7 % pracovních příležitostí, které mikroregion poskytoval. Vyšší podíl pracovních příležitostí v jádře mikroregionu byl pouze ve Šternberku (86,5 %). Naopak nejnižší uvedený podíl byl v mikroregionu Jeseník (44,8 %), kde však byl zároveň zaznamenán nejvyšší podíl vyjíždějících za prací do ostatních obcí mikroregionu (38,2 %).

Do Olomouce také směřoval největší podíl vyjíždějících z obcí mikroregionu, a to 62,4 %. O něco nižší podíl vyjíždějících ze zázemí mikroregionu do jeho jádra byl v dalších městech Přerově (53,6 %), Šumperku (48,2 %) a Prostějově (48,0 %). Nedostatek pracovních příležitostí v mikroregionu vedl k vysoké vyjížděce osob za prací mimo vytvořený mikroregion, zejména z obcí mikroregionu Litovel (50,9 %), Šternberk (48,0 %) a Zábřeh (47,7 %).

Následující tabulky porovnávají pracovní mikroregiony z různých hledisek podle vybraných ukazatelů.

Tab. 3.1.2 Sídlní struktura a obyvatelstvo Olomouckého pracovního regionu k 31. 12. 2005

	Zkratka ČSÚ	Počet obcí	Obyvatelstvo					Index stáří	Průměr na 1 obec		Počet obyvatel na 1 km ²
			celkem	podíl (%)					rozloha (km ²)	obyva- telstvo	
				žen	0 - 14 let	15 - 64 let	65 a více let				
Pracovní region	OLPR	387	625 563	51,3	14,7	71,0	14,2	96,8	13,2	1 616	122,0
v tom mikroregiony:											
Hranice	Hra	33	35 401	51,2	16,1	70,7	13,2	82,0	10,1	1 073	106,0
Jeseník	Jes	23	41 729	50,6	15,3	72,2	12,5	81,8	30,2	1 814	60,1
Litovel	Lit	9	15 687	50,6	14,9	70,5	14,7	98,8	13,5	1 743	128,9
Mohelnice	Moh	23	25 598	50,7	15,3	71,2	13,5	88,0	13,3	1 113	83,6
Olomouc	Olo	65	171 679	51,9	14,5	71,2	14,3	99,1	15,9	2 641	166,1
Přerov	Pre	58	85 861	51,4	14,1	70,9	15,0	106,1	7,0	1 480	211,1
Prostějov	Pro	94	106 935	51,5	14,4	70,4	15,2	105,1	7,8	1 138	145,2
Šternberk	Str	15	18 449	51,2	14,4	71,6	13,9	96,5	13,3	1 230	92,8
Šumperk	Sum	36	72 607	50,7	15,0	71,1	13,9	93,0	24,1	2 017	83,7
Uničov	Uni	10	22 978	51,0	15,2	71,1	13,7	90,1	20,7	2 298	110,7
Zábřeh	Zab	21	28 639	51,2	15,2	71,1	13,8	91,0	10,5	1 364	129,6

Tab. 3.1.3 Pozemky, bytová výstavba a obce v Olomouckém pracovním regionu

	Rozloha			Podíl orné půdy na zeměděl- ské (%)	Dokončené byty 2001 - 2005		Daňové příjmy obcí (Kč/obyv.) průměr 2003 - 2005	Míra investování obcí (%)
	celkem (km ²)	podíl (%)			na 1000 obyvatel	podíl (%) v rod. domech		
		zeměděl- ská půda	lesní pozemky					
Pracovní region	5 127	53,0	35,2	74,2	11,8	43,9	8 739	27,4
v tom mikroregiony:								
Hranice	334	66,8	21,8	77,1	11,9	40,8	8 042	18,7
Jeseník	694	34,3	58,5	61,7	9,7	33,1	7 616	26,3
Litovel	122	59,4	29,9	86,0	19,2	20,0	8 179	43,2
Mohelnice	306	52,0	39,0	74,2	10,3	63,6	7 508	26,8
Olomouc	1 034	49,8	29,7	81,5	14,7	45,0	10 520	28,8
Přerov	407	71,8	13,1	84,6	10,0	54,3	8 578	18,6
Prostějov	737	71,0	18,8	87,7	14,4	37,5	8 292	32,4
Šternberk	199	57,4	35,1	59,6	10,6	43,7	8 105	25,3
Šumperk	867	35,9	56,1	38,3	4,3	46,6	7 744	27,9
Uničov	207	74,9	15,9	87,6	10,3	44,9	8 085	33,1
Zábřeh	221	52,9	37,1	61,6	11,3	59,2	7 695	22,3

Nejlepší situaci mezi pracovními mikroregiony má Olomoucký mikroregion, největší počtem obyvatel i rozlohou. Je zde příznivá a různorodá skladba pracovních míst, nejnižší míra nezaměstnanosti, počet uchazečů o zaměstnání ve sledovaných letech klesal, počet dokončených bytů na 1 000 obyvatel byl v kraji druhý nejvyšší. Vzhledem k systému přerozdělování daní v závislosti na velikosti obce měl mikroregion Olomouc i nejvyšší daňové příjmy na obyvatele.

Tab. 3.1.4 Pracovní místa v Olomouckém pracovním regionu podle SLDB 2001

	Pracovní místa v pracovním regionu							Saldo dojížděky
	celkem	z toho se zjištěným odvětvím	z toho podíl (%)				na 1 000 zaměst. bydlících v regionu	
			zeměděl. a lesnictví	průmysl	stavebnictví	služby		
Pracovní region	276 537	266 966	6,1	32,7	9,5	51,7	980	-5 565
v tom mikroregiony:								
Hranice	15 335	14 704	7,2	30,7	13,4	48,7	974	-403
Jeseník	17 442	16 554	7,5	28,4	13,0	51,2	939	-1 129
Litovel	6 126	5 920	10,0	37,1	8,3	44,5	906	-633
Mohelnice	11 277	10 907	9,8	54,9	4,6	30,7	950	-599
Olomouc	86 022	83 362	3,9	25,9	10,1	60,1	1 078	6 237
Přerov	38 817	37 616	4,8	31,6	8,8	54,8	1 010	396
Prostějov	43 507	42 550	7,6	37,7	9,0	45,7	923	-3 612
Šternberk	7 276	7 060	7,9	30,1	7,1	54,9	885	-942
Šumperk	31 223	29 431	6,1	34,6	8,5	50,8	954	-1 498
Uničov	8 560	8 366	12,7	45,1	6,0	36,2	854	-1 466
Zábřeh	10 952	10 496	6,8	40,7	10,4	42,0	851	-1 916

Tab. 3.1.5 Nezaměstnanost v Olomouckém pracovním regionu k 31. 12. 2005

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

	Uchazeči o zaměstnání	Podíl z celkového počtu uchazečů v %						Míra nezaměstnanosti v % ¹⁾	
		dosažitelných	osob ve věku		osob s délkou evidence		žen	uchazeči o zaměstnání	
			do 24 let	50 a více let	do 6 měsíců	nad 12 měsíců		celkem	dosažitelní
Pracovní region	35 099	94,6	17,6	25,8	44,5	40,9	51,6	10,98	10,39
v tom mikroregiony:									
Hranice	1 680	97,0	14,9	27,1	42,0	45,1	54,2	9,45	9,17
Jeseník	3 602	96,1	15,0	27,6	47,0	39,4	48,2	16,61	15,97
Litovel	844	95,0	19,0	25,1	56,5	28,3	50,6	10,81	10,28
Mohelnice	1 604	95,1	17,1	25,2	45,4	41,0	51,6	12,21	11,61
Olomouc	7 836	94,6	17,7	27,3	51,3	32,5	51,3	8,76	8,29
Přerov	5 639	94,9	18,2	24,5	36,9	48,0	50,1	12,72	12,07
Prostějov	4 770	92,6	18,0	24,3	44,8	41,9	51,2	9,06	8,39
Šternberk	1 030	93,6	18,8	27,0	48,3	36,5	51,4	10,72	10,03
Šumperk	4 534	93,8	18,4	24,9	37,4	47,6	53,4	12,21	11,45
Uničov	1 591	94,9	18,8	26,5	45,4	42,6	56,4	13,64	12,94
Zábřeh	1 969	95,8	17,7	24,5	43,1	42,2	55,7	13,72	13,15

¹⁾ míra nezaměstnanosti je vypočtena jako podíl registrovaných uchazečů o zaměstnání a obyvatel ekonomicky aktivních (podle sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001)

Z pohledu míry nezaměstnanosti má nejhorší pozici pracovní mikroregion Jeseník. Míra nezaměstnanosti k 31. 12. 2005 dosáhla 16,61 % a oproti roku 2000 vzrostla o 3 procentní body. Ke zvýšení počtu uchazečů o zaměstnání a tím i míry nezaměstnanosti došlo i v dalších „severních“ mikroregionech - Zábřeh (o 3,18 procentních bodů), Mohelnice (o 1,65 p.b.) a Šumperk (o 0,14 p.b.). U ostatních pracovních mikroregionů se za sledovaných pět let míra nezaměstnanosti snížila. Nejvyšší snížení o 3,42 p.b. dosáhl mikroregion Litovel.

Celý olomoucký pracovní region se potýká s vysokým podílem dlouhodobě nezaměstnaných, kteří jsou na úřadech práce evidováni déle než 12 měsíců. Krajský průměr 40,9 % z uchazečů celkem vysoko překračovaly na konci roku 2005 mikroregiony Přerov (48,0 %), Šumperk (47,6 %) a Hranice (45,1 %).

Tab. 3.1.6 Vývoj nezaměstnanosti v Olomouckém pracovním regionu v letech 2000 – 2005 (k 31. 12.)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

	Index počtu uchazečů o zaměstnání (%) rok 2005 k roku		Rozdíl podílů z celkového počtu uchazečů 2005 - 2002 (procentní body)					Rozdíl míry nezaměstnanosti (procentní body) rok 2005 k roku	
			osob ve věku		osob s délkou evidence		žen		
	2000	2002	do 24 let	50 a více let	do 6 měsíců	nad 12 měsíců		2000	2002
Pracovní region	93,0	90,7	-7,5	6,1	-1,7	2,4	3,3	-0,83	-1,12
v tom mikroregiony:									
Hranice	77,3	85,1	-8,5	4,9	2,9	8,0	3,2	-2,77	-1,65
Jeseník	122,1	103,2	-8,0	7,9	2,3	7,2	3,7	3,01	0,52
Litovel	76,0	78,1	-5,0	2,5	-10,4	-8,9	3,2	-3,42	-3,04
Mohelnice	115,6	103,0	-6,7	5,2	-1,2	4,7	3,5	1,65	0,36
Olomouc	82,2	82,0	-8,2	6,6	-7,9	-5,1	3,7	-1,90	-1,93
Přerov	93,2	98,1	-8,1	5,6	0,9	4,1	2,9	-0,93	-0,25
Prostějov	84,7	85,6	-6,2	4,0	0,7	6,0	3,7	-1,63	-1,53
Šternberk	88,9	77,7	-6,8	7,5	-6,9	0,0	6,3	-1,33	-3,08
Šumperk	101,2	95,0	-8,3	8,3	2,1	6,1	2,7	0,14	-0,64
Uničov	90,6	80,4	-5,2	6,5	-7,9	-1,4	4,1	-1,42	-3,32
Zábřeh	130,2	121,2	-7,0	6,5	0,3	2,1	-0,1	3,18	2,40

3.2. Území s nepříznivým demografickým vývojem

Na základě vývoje ukazatelů počet obyvatel, index stáří a podíl obyvatel ve věku 65 a více let v období 2000 – 2005 byly v kraji vymezeny oblasti s velmi nepříznivým a mírně nepříznivým demografickým vývojem.

Území s nepříznivým demografickým vývojem zaujímá téměř dvě třetiny rozlohy kraje, na kterém žijí více než tři čtvrtiny obyvatel.

Tab. 3.2 Vybrané charakteristiky funkčních regionů vymezených na základě demografického vývoje v obcích

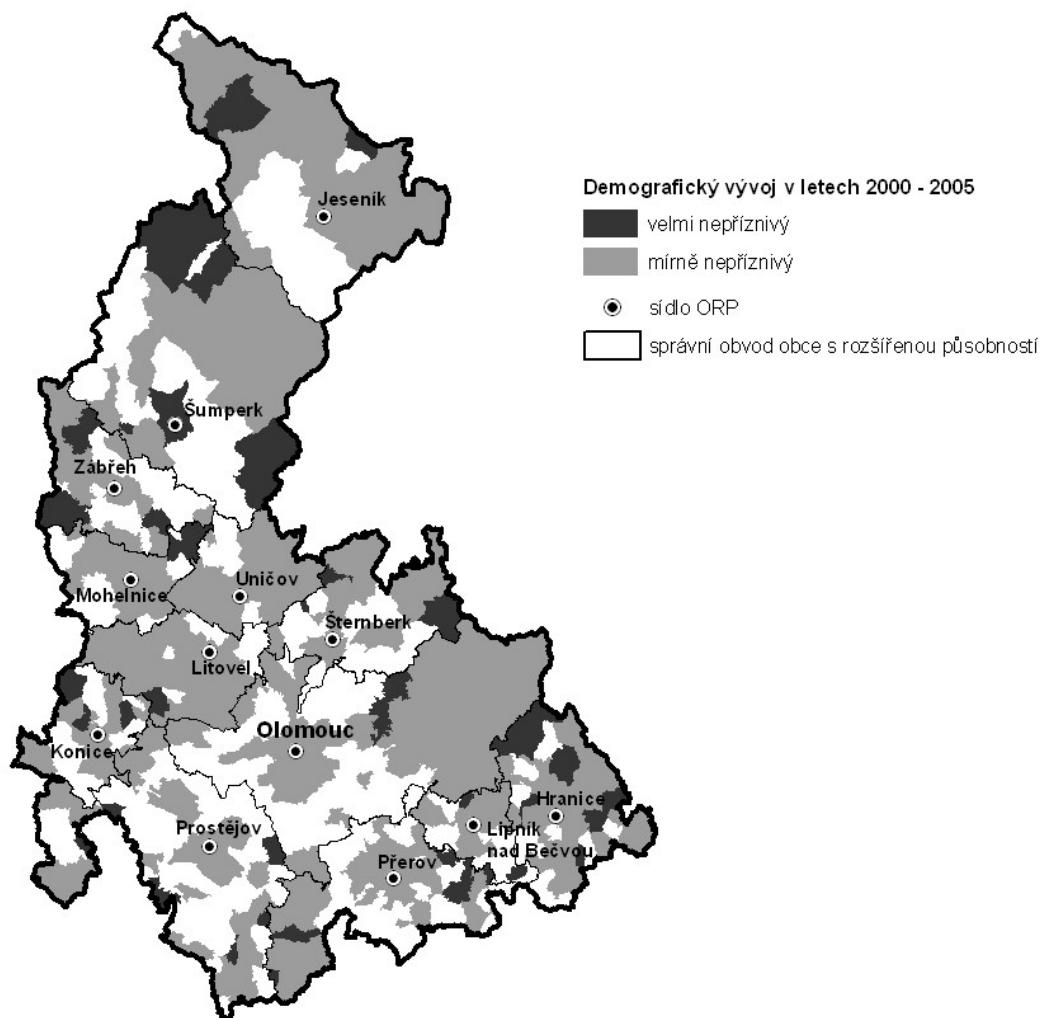
	Počet obcí	Podíl (%)		Přírůstek (úbytek) na 1 000 obyv. 2001 - 2005		Index stáří	Míra nezaměstnanosti k 31.12.2005	Dokončené byty na 1 000 obyv. 2001 - 2005
		na rozloze kraje	na počtu obyvatel	přirozený	stěhováním			
Obce s demografickým vývojem								
příznivým	192	34,0	23,6	-5,8	41,0	87,6	11,15	16,6
mírně nepříznivým	158	55,7	68,4	-4,9	-12,7	98,6	11,07	10,7
velmi nepříznivým	47	10,3	8,0	-8,1	-37,3	107,0	10,94	5,1

Jako velmi nepříznivá situace v demografickém vývoji v letech 2000 až 2005 byly vyhodnoceny výsledky z 47 obcí. Tyto zaujímají 10,3 % rozlohy kraje a žilo v nich 8,0 % obyvatel kraje. V porovnání s ostatními obcemi byl zde zaznamenán vysoký úbytek obyvatelstva především stěhováním, ale i vyšší úbytek přirozenou cestou, tzn. narozením menšího počtu dětí než byl počet zemřelých. Následně pak v těchto obcích došlo ke zvýšení počtu obyvatel starších 65 let a jejich podíl dosáhl 15,2 % na celkovém počtu obyvatel. Počet dětí do 15 let klesl na podíl 14,2 %. Na 100 dětí pak připadalo 107 seniorů nad 65 let. Obce se také vyznačovaly velice nízkou bytovou výstavbou. V období 2000 – 2005 se postavilo v průměru pouze 5,1 bytů na 1 000 obyvatel. Míra nezaměstnanosti byla v obcích vysoká, zařazením města Šumperk do této skupiny však došlo k jejímu snížení. Pokud vyloučíme z výpočtu data za město Šumperk, průměrná míra nezaměstnanosti na konci roku 2005 dosáhla 12,3 % v ostatních obcích s velmi nepříznivým demografickým vývojem.

Obcí, kde byl vyhodnocen mírně nepříznivý vývoj, bylo 158. Tyto obce se rozkládají na 55,7 % rozlohy kraje a podíl obyvatel bydlících v těchto obcích dosáhl 68,4 % z celkového počtu obyvatel kraje. I pro tyto obce byl charakteristický úbytek obyvatel stěhováním, podíl dětí do 15 let činil 14,5 % a podíl občanů starších 65 let 14,3 %. V obcích byl nízký počet dokončených bytů (10,7 bytů na 1 000 obyvatel) i vysoká míra nezaměstnanosti (11,07 % k 31. 12. 2005).

Obcí s příznivým demografickým vývojem bylo sice nejvíce (192), ale zaujímaly pouze 34,0 % území kraje a žilo zde 23,6 % obyvatel. Jedná se tedy především o obce s menším počtem obyvatel. Přesto tyto obce měly přírůstek počtu obyvatel přistěhováním, podíl dětí do 15 let dosáhl 15,7 % a podíl seniorů nad 65 let 13,7 %.

Území Olomouckého kraje s nepříznivým demografickým vývojem v letech 2000 - 2005

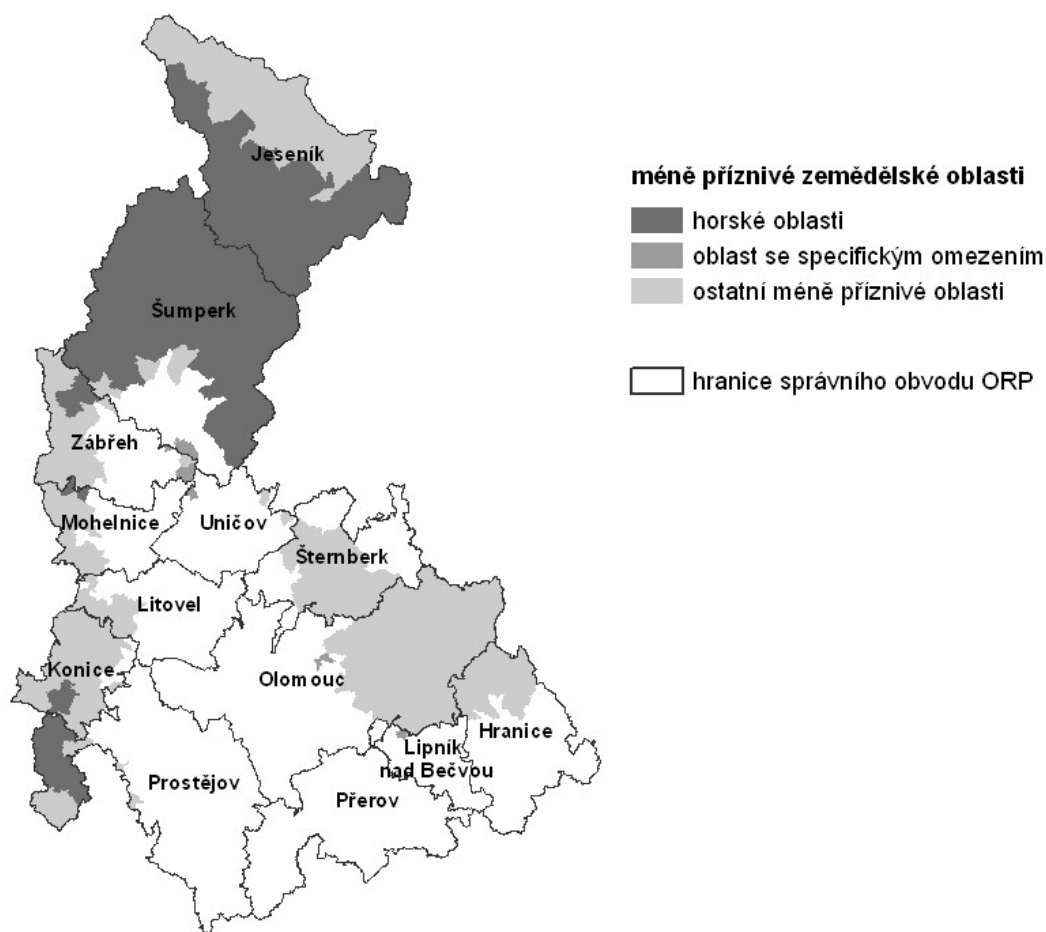

3.3 Regiony podle kvality půdního fondu

S využitím nařízení vlády č. 241/2004 o podmínkách provádění pomoci méně příznivým oblastem a oblastem s ekologickým omezením můžeme vyčlenit regiony podle podmínek pro zemědělskou činnost. Uvedené nařízení vlády upravuje kritéria a podmínky pro poskytování dotací pro zemědělce hospodařící v méně příznivých podmínkách (LFA). Méně příznivé oblasti byly členěny na horské oblasti, ostatní méně příznivé oblasti a oblasti se specifickými omezeními. Mezi kritéria vymezující horskou oblast patří území obce nebo katastrálního území nad 600 m nadmořské výšky nebo území s vysokou svažitostí v nadmořské výšce od 500 m. Ostatní méně příznivé oblasti jsou definovány nízkou výnosností zemědělské půdy, určitou hustotou obyvatel a vysokým podílem pracovníků v odvětví zemědělství a lesnictví. Oblasti se specifickým omezením byly určeny podle průměrné výnosnosti zemědělské půdy a vysoké sklonitosti pozemků.

V Olomouckém kraji podle uvedeného nařízení vlády bychom našli 44 obcí s převládajícím zařazením v horské oblasti, jejich podíl na území kraje tvořil 24,8 %. U dalších 73 obcí s podílem na rozloze kraje 25,1 % převládalo zařazení mezi ostatní méně příznivé oblasti a pouze dvě obce měly zastoupení v převládající oblasti se specifickým omezením. Pozemky zbývajících 278 obcí nebyly zařazeny mezi méně příznivé zemědělské oblasti a tvořily polovinu rozlohy kraje.

Méně příznivé zemědělské oblasti (LFA) v Olomouckém kraji

Následující tabulka nám dává základní údaje podle správních obvodů ORP z hlediska půdního fondu. Situace v jednotlivých správních obvodech je různá. V obcích správních obvodů Přeřov a Lipník nad Bečvou nepřevažovala žádná z definovaných méně příznivých zemědělských oblastí. Naopak na Jesenícku jsou pouze horské a méně příznivé oblasti.

Tab. 3.3 Vybrané ukazatele správních obvodů ORP podle půdního fondu

	Počet obcí celkem	Počet obcí podle PF				Plocha celkem v km ²	Převažující plocha PF							
		Převažující plocha PF					absolutně				podíl na ploše ORP (%)			
		H	O	S	N		H	O	S	N	H	O	S	N
Olomoucký kraj	397	44	73	2	278	5 267	1 305	1 320	8	2 633	24,8	25,1	0,1	50,0
v tom správní obvody:														
Hranice	31	-	5	-	26	325	-	82	-	243	x	25,3	x	74,7
Jeseník	24	9	15	-	-	719	416	303	-	-	57,9	42,1	x	x
Konice	21	1	16	-	4	178	14	145	-	18	8,0	81,7	x	10,3
Lipník nad Bečvou	14	-	-	-	14	119	-	-	-	119	x	x	x	100,0
Litovel	20	-	3	-	17	248	-	62	-	185	x	25,1	x	74,9
Mohelnice	14	1	3	-	10	188	7	56	-	125	3,7	29,8	x	66,5
Olomouc	45	-	5	-	40	859	-	365	-	494	x	42,5	x	57,5
Prostějov	75	5	4	-	66	592	59	36	-	497	10,0	6,1	x	83,9
Přeřov	59	-	-	-	59	401	-	-	-	401	x	x	x	100,0
Šternberk	21	3	10	-	8	307	108	148	-	51	35,2	48,2	x	16,6
Šumperk	35	22	3	-	10	857	681	23	-	154	79,4	2,7	x	18,0
Uničov	10	-	-	1	9	207	-	-	2	205	x	x	1,2	98,8
Zábřeh	28	3	9	1	15	267	20	100	5	142	7,6	37,5	1,9	53,0

Tab. 3.3 Vybrané ukazatele správních obvodů ORP podle půdního fondu

dokončení

	Podíly vybraných druhů pozemků														
	zemědělská/celkem					orná/zemědělská					lesní/celkem				
	celkem	H	O	S	N	celkem	H	O	S	N	celkem	H	O	S	N
Olomoucký kraj	53,5	32,4	40,0	39,5	70,9	74,5	35,2	65,0	65,7	86,2	34,7	60,8	45,3	54,7	16,5
v tom správní obvody:															
Hranice	66,3	x	64,7	x	66,8	76,9	x	65,2	x	80,8	22,3	x	28,9	x	20,0
Jeseník	33,6	21,8	49,7	x	x	61,3	34,4	77,5	x	x	59,3	71,4	42,7	x	x
Konice	58,0	62,6	57,7	x	57,1	77,6	88,4	75,5	x	84,9	33,6	21,7	34,6	x	34,4
Lipník nad Bečvou	69,5	x	x	x	69,5	75,6	x	x	x	75,6	18,6	x	x	x	18,6
Litovel	58,5	x	44,2	x	63,3	84,0	x	69,6	x	87,4	32,6	x	50,4	x	26,7
Mohelnice	54,7	35,7	34,5	x	64,8	78,2	42,8	64,2	x	82,6	34,9	57,8	59,2	x	22,7
Olomouc	45,7	x	11,4	x	71,1	82,7	x	27,9	x	89,2	31,4	x	55,1	x	14,0
Prostějov	74,3	49,3	64,9	x	77,9	90,3	80,7	80,7	x	91,6	15,1	46,3	29,1	x	10,4
Přerov	74,9	x	x	x	74,9	89,0	x	x	x	89,0	10,2	x	x	x	10,2
Šternberk	59,3	58,5	49,9	x	88,0	56,2	37,0	49,2	x	95,0	32,9	34,3	41,9	x	4,0
Šumperk	36,9	31,5	47,9	x	58,9	38,9	26,0	52,2	x	68,1	55,0	61,8	36,3	x	27,8
Uničov	74,9	x	x	62,1	75,1	87,6	x	x	57,2	87,9	15,9	x	x	30,8	15,7
Zábřeh	53,9	69,2	43,6	28,6	59,8	64,8	45,2	55,2	74,6	72,9	36,5	22,3	49,0	66,3	28,5

Vysvětlivky:

H – horské oblasti

O – ostatní méně příznivé oblasti

S – oblasti se specifickým omezením

N – oblasti nezařazené do tohoto systému

3.4 Regiony podle potenciálu cestovního ruchu

Ústav územního rozvoje Brno zpracoval v roce 2001 studii „Hodnocení potenciálu cestovního ruchu na území ČR“. Výsledků této studie jsme využili k prezentaci území s různými územními podmínkami a předpoklady pro další možný rozvoj cestovního ruchu. V každé obci byly hodnoceny dva subsystémy – přírodní a kulturní. V rámci přírodního subsystému byly zahrnuty přírodní pozoruhodnosti v dané obci, vhodnost krajiny pro pěší turistiku, cykloturistiku, lyžařskou turistiku, rekreaci u vody, v lese a v horách, vodní turistiku, horolezectví, sportovní rybolov apod. V rámci kulturního subsystému byly hodnoceny kulturně historické památky, skanzeny a muzea, lázeňství, možnosti pořádání kulturních, sportovních a církevních akcí, konferencí, kongresů, tematických trhů atd. Byla hodnocena i intenzita těchto aktivit cestovního ruchu. Z výpočtů byl získán určitý přehled o jednotlivých obcích z hlediska jejich využitelnosti pro další rozvoj cestovního ruchu. Do hodnocení nebyly zahrnuty vojenské újezdy, v Olomouckém kraji Libavá.

Tab. 3.4 Ubytovací zařízení podle potenciálu cestovního ruchu v roce 2001

Zdroj: Ústav územního rozvoje Brno

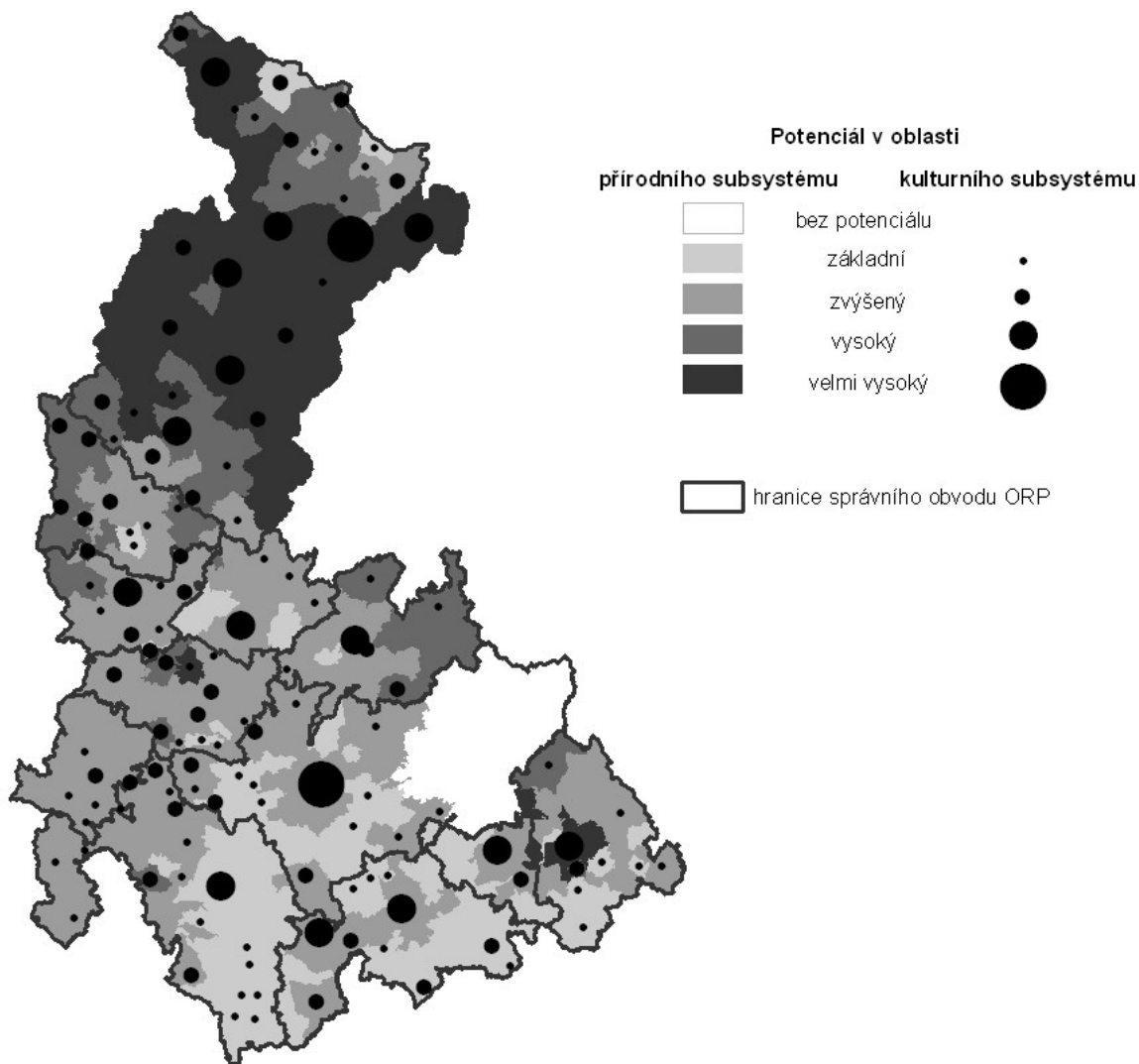
	Počet obcí				Počet ubytovacích zařízení	Podíl na počtu ubyt. zařiz. (%)	Počet lůžek	Podíl na počtu lůžek (%)
	celkem	podíl na rozloze (%)	s ubytovacím zařízením	v %				
Celkem	397	100,0	79	19,9	345	100,0	19 514	100,0
v tom s potenciálem cestovního ruchu:								
základním	133	15,4	4	3,0	4	1,2	124	0,6
zvýšeným	161	27,9	25	15,5	32	9,3	1 645	8,4
vysokým	83	31,2	32	38,6	123	35,7	6 044	31,0
velmi vysokým	19	19,3	18	94,7	186	53,9	11 701	60,0

V roce 2001 bylo v kraji 24 obcí s velmi vysokým potenciálem cestovního ruchu v oblasti přírodního subsystému. Naprostá většina z nich se nacházela na Jesenicku a Šumpersku, výjimku tvořilo město Hranice a obec Mladeč na Litovelsku. Velmi vysokého potenciálu v oblasti kulturního subsystému dosáhla pouze města Jeseník a Olomouc. Celkový velmi vysoký potenciál byl zaznamenán u 19 obcí kraje, které

zabíraly necelou pětinu území. V těchto obcích a městech byla umístěna více než polovina ubytovacích zařízení (53,9 %) a 60,0 % lůžkové kapacity kraje.

Potenciál cestovního ruchu v Olomouckém kraji

Zdroj: Ústav územního rozvoje Brno

Vysoký potenciál u přírodního subsystému vykazovalo dalších 50 obcí. Kromě obcí na Jesenicku a Šumpersku sem byly zařazeny i obce na Přerovsku (Potštát, Teplice nad Bečvou), Litovelsku (Bílá Lhota, Vilémov), Plumlov na Prostějovsku, a další obce z Mohelnicka, Šternberska a Zábřežska. U 14 obcí byl zjištěn vysoký potenciál u kulturního subsystému. Jednalo se o velká města nebo obce s historickými památkami (Velké Losiny, Tovačov) a lázněmi (Lipová-lázně). Celkový vysoký potenciál mělo v kraji 83 obcí s více než třetinou ubytovacích zařízení (35,7 %) v kraji.

Pouze základní potenciál v přírodním subsystému mělo 128 obcí, převážně na Prostějovsku, Olomoucku, Přerovsku, Hranicku a na Lipnicku. Bez potenciálu v kulturním subsystému bylo v kraji 266 obcí, rozmístěných po celém území kraje.

V rámci šetření nemusely být zohledněny všechny místní podmínky pro rozvoj cestovního ruchu a také od roku 2001 vznikly další aktivity, které mohly zvýšit atraktivitu určitého území. Nicméně všeobecný přehled o možnostech pro rozvoj cestovního ruchu nám studie poskytla.